

Spodbujanje k pridobivanju spretnosti

Evropsko leto spretnosti Med skupinami, ki jim je to leto namenjeno, so tudi starejši, invalidi in osebe s posebnimi potrebami

Od 9. maja letos do 8. maja 2024 poteka evropsko leto spretnosti (ELS), za katero sta ob ugotovitvi, da so razmere na trgu dela dramatične, dala pobudo evropski parlament in evropski svet. Nosilec ELS v Sloveniji je ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDD-SZ), v sodelovanju z ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI) in Andragoškim centrom Slovenije (ACS).

ANDREJA ŽIBRET IFKO

Odprtje ELS pri nas je potekalo na 27. Andragoškem kolokviju v okviru Tednov vseživljenjskega učenja (TVU) v Hiši EU.

Prekvalifikacija in usposabljanje

Ker v številnih panogah primanjkuje delovne sile, ki bi s svojimi spretnostmi ustrezala potrebam na trgu dela, sta nujno potrebni njena prekvalifikacija ali nadaljnje usposabljanje in privabljanje delavcev iz drugih okolij.

Države članice EU so v okviru ELS pozvane k pospešitvi aktivnosti na štirih področjih. Prvo je spodbujanje večjih, učinkovitejših in bolj vključujočih naložb v

- Od 9. maja letos do 8. maja 2024 poteka evropsko leto spretnosti.
- Na ACS zagovarjajo celostno pojmovanje spretnosti.
- Ozaveščanje politikov za sprejemanje ustreznih političnih ukrepov.

izobraževanje in usposabljanje. Drugo je krepitev ustreznosti in zagotavljanja spretnosti s tesnim sodelovanjem z različnimi partnerji. Kot tretje je treba uskladiti želje, potrebe in spretnosti ljudi s potrebami in priložnostmi na trgu dela. Četrto pa je privabljanje ljudi z iskanimi spretnostmi iz tretjih držav.

V zvezi s tem naj bi se po Evropi vrstili konference po spletu in v živo, razprave, delovne skupine, tehnični sestanki, pobude, komunikacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, krepitev dialoga s socialnimi partnerji, spodbujanje oblikovanja nacionalnih in sektorskih strategij ter strategij v posameznih podjetjih na področju spretnosti in usposabljanja.

Pozornost je treba namenjati spretnostim za delo, pa tudi tistim za osebni razvoj. FOTO VORANC VOGEL

Ciljne skupine, ki jim je namenjeno evropsko leto spretnosti, so ženske, nizko kvalificirani, starejši, invalidi in osebe s posebnimi potrebami, mladi, ki niso zaposleni ali vključeni v izobraževanje, ljudje iz socialno prikrajšanih okolij, prebivalci z

oddaljenih območij ali regij ter razseljeni.

Na ACS zagovarjajo celostno pojmovanje spretnosti, ki ohranja široko opredelitev znanja, spretnosti in kompetenc, kar človeka krepi za delo in življenje nasploh. To pomeni, da je treba

pozornost namenjati spretnostim za delo, pa tudi tistim za osebni razvoj, demokratično državljanstvo, vključenost, trajnostno in digitalno preobrazbo itd. Opozarjajo tudi na pomen temeljnih zmožnosti in na dejstvo, da imajo poleg formalnega izobraževanja in usposabljanja za razvoj spretnosti pomembno vlogo tudi neformalno učenje in izobraževanje odraslih ter podporne dejavnosti, kot so ozaveščanje, svetovanje, terensko delo, vrednotenje predhodno pridobljenih znanj itd.

Nacionalna koordinatorica evropskega leta spretnosti Zvonka Pangerc Pahernik z ACS je dejala, da smo se v Sloveniji odločili, da se v sklopu leta spretnosti osredotočimo na ozaveščanje najširše javnosti o pomembnosti teh. »Želimo ozaveščati tudi politike, da bodo sprejemali politične ukrepe, ki bodo ljudi spodbujali k pridobivanju spretnosti.«

Pomembno vseživljenjsko učenje

Prepričana je, da bi bilo treba drugače financirati zavode in društva, ki omogočajo vseživljenjsko učenje. »Tudi evrop-

ska komisija je za cilj določila učinkovitejše in obsežnejše investicije v vse dejavnosti, ki omogočajo pridobivanje in stalno izpopolnjevanje spretnosti. Do maja 2024, ko se bo evropsko leto končalo, želijo tudi premostiti prepad, ki nastaja med potrebami trga dela in kadri, ki jih proizvede izobraževalni sistem.«

Petra Javrh, raziskovalka na ACS, poudarja, da je raziskava iz leta 2016 pokazala, da ima četrtna odraslih v Sloveniji težave pri obvladovanju besedilnih, matematičnih in digitalnih spretnosti, kar vzbuja skrb. Zato mora biti poudarek na spretnostih, ki so uporabne v vsakdanjem življenju.

Opozorila je, da so temeljne spretnosti zelo pomembne, da človek zaradi pomanjkanja osnovnih informacij ne postane izključen iz družbe. Če teh ne obvlada, se na primer ne more prijaviti na zdravniški pregled, zelo težko plačuje na banki itd.

Jerneja Jug Jerše, vodja predstavništva evropske komisije v Sloveniji, pravi, da bo prihodnost zelena in digitalna, za kar se bodo morali ljudje prekvalificirati, zato želijo spodbuditi vseživljenjsko učenje.